

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/73/2024
Identifikačné číslo spisu:	7123013012
Dátum vydania rozhodnutia:	13.02.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Štift
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:7123013012.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Štifta a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Mariána Mačuru v trestnej veci obvineného L. Y. pre obzvlášť závažný zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona a iné, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 13. februára 2025 v Bratislave dovolanie obvineného podané prostredníctvom obhajcu JUDr. Lukáša Mojseja proti rozsudku Mestského súdu Košice z 8. januára 2024, sp. zn. 3T/86/2023, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku dovolanie obvineného L. Y. sa odmieta.

Odôvodnenie

Mestský súd Košice (ďalej „mestský súd“) rozsudkom z 8. januára 2024, sp. zn. 3T/86/2023, schválil dohodu o vine a treste z 24. novembra 2023, sp. zn. 1 Pv 259/23/8806, uzavretú medzi obvineným L. Y. a prokurátorom Okresnej prokuratúry Košice - okolie a uznal obvineného L. Y. vinným zo spáchania prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona („Tr. zák.“), zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c), písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a) Tr. zák. a § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák. a obzvlášť závažného zločinu znásilnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a) Tr. zák. a § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák. na skutkovom základe v ňom uvedenom s tým, že dňa 3. júna 2023 v čase okolo 19.00 hod. pod vplyvom alkoholických nápojov vošiel na pozemok rodinného domu v obci P., ul. O. č. XXX/X, okres M. - D. tak, že odomkol železnú bránu kľúčom, ktorý sa nachádzal v zámku z vnútornej strany, následne vošiel cez otvorené vchodové dvere dnu do domu, kde s nožom v ruke žiadal od poškodeného U. P., nar. XX. Y. XXXX, peniaze a alkohol, ktorý mu poškodený odmietol dať, načo ho L. Y. udieral päťami do oblasti tváre, následne ho vtlačil do kúpeľne, ktorú zamkol a odišiel do vedľajšej miestnosti, v ktorej sa nachádzala manželka poškodeného U.E. P., nar. XX. U. XXXX, dvere na miestnosti zamkol a s nožom ruke žiadal od poškodenej peniaze a alkohol, čo mu poškodená odmietla dať, preto ju následne niekoľkokrát udrel do oblasti hrudníka, na čo spadla na zem, zdvihol ju na posteľ, kde jej stiahol nohavice, zvalil ju a napriek kladenému odporu poškodenej na nej vykonal súlož, pričom jej spôsobil ťažkú ujmu na zdraví, a to posttraumatickú stresovú poruchu, U. P. spôsobil povrchné odreniny na tvári s dobou liečenia do 7 dní.

Za to mestský súd obvinenému uložil podľa § 199 ods. 3, § 36 písm. l), § 37 písm. h), písm. m), § 38 ods. 4, § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 a § 41 ods. 2 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere pätnásť rokov a šesť mesiacov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom strázenia, podľa § 73 ods. 2 písm. a) Tr. zák. ochranné sexuologické liečenie ústavnou formou, § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zák. ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou a podľa § 76 ods. 1 Tr. zák., § 78 ods. 1 Tr. zák. ochranný dohľad v trvaní dvoch rokov, podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zák. trest prepadnutia veci - noža v rozsudku špecifikovaného a puzdra na nôž, ktorých vlastníkom sa podľa § 60 ods. 5 Tr. zák. stal štát. Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku („Tr. por.“) bol obvinený zaviazaný na náhradu škody poškodeným X. K. P., a. s. v sume 221,59 eur a H. K. P. a. s. v sume 256,48 eur.

Proti uvedenému rozsudku mestského súdu podal dovolanie obvinený L. Y. vo svoj prospech prostredníctvom obhajcu JUDr. Lukáša Mojseja podaním z 27. septembra 2024 (č. l. 401 - 407), v ktorom navrhol, aby dovolací súd podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil porušenie zákona v príslušnom ustanovení, podľa § 386 ods. 2 Tr. por. napadnutý rozsudok mestského súdu zrušil a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. vrátil vec mestskému súdu na ďalšie konanie. Dovolateľ podal dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. a uviedol, že v trestnom konaní pred mestským súdom bolo porušené jeho právo na obhajobu zásadným spôsobom z dôvodu výšky uloženého trestu, ktorú dovolateľ považuje za neprimerane prísnu a vysokú. Na jeho nápravu a ochranu spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, s čím nebol oboznámený v konaní pred uzavretím dohody o vine a treste.

K dovolaniu sa vyjadrila Okresná prokuratúra Košice - okolie podaním zo 16. októbra 2024 (č. l. 410 - 411), v ktorom navrhla dovolanie obvineného odmietnuť podľa § 382 písm. b) Tr. por. ako dovolanie podané neoprávnenou osobou s poukazom na § 334 ods. 4 Tr. por. z dôvodu, že nie sú splnené základné podmienky na podanie dovolania.

Spisový materiál bol predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“) na rozhodnutie o podanom dovolaní 11. novembra 2024 a vec napadla na rozhodnutie do senátu 5T, ktorý podľa Rozvrhu práce Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na rok 2024 v tom čase účinnom rozhoduje v zložení JUDr. Juraj Kliment, JUDr. Peter Štíft a JUDr. Marián Mačura.

Podľa § 369 ods. 1 Tr. por. dovolanie z dôvodov § 371 podá minister spravodlivosti len na podnet. Podnet môže podať osoba, ktorej zákon nepriznáva právo na podanie dovolania okrem osoby, ktorá nespĺňa podmienku dovolania uvedenú v § 372 ods. 1 Tr. por.

Podľa § 369 ods. 2 Tr. por. proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa môže podať dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1

- a) generálny prokurátor proti ktorémukoľvek výroku,
- b) obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo týka.

Podľa § 372 ods. 1 prvá veta Tr. por. oprávnené osoby okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy, ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté.

Podľa § 382 písm. b) Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

Podľa § 334 ods. 4 Tr. por. ak súd dohodu o vine a treste schváli, potvrdí to rozsudkom, ktorý verejne vyhlási. Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie ani dovolanie okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) alebo § 371 ods. 2 druhá veta.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací zistil, že dovolanie podal obvinený síce v zákonnej lehote a na správnom mieste podania (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373

ods. 1 Tr. por.) a s potrebnými obsahovými náležitosťami (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.), ale bez splnenia zákonnej podmienky uvedenej v § 369 ods. 2 Tr. por., podľa ktorého môže obvinený (rovnako tak generálny prokurátor Slovenskej republiky) podať dovolanie iba proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa, a teda bolo podané vo veci, v ktorej obvinený tento mimoriadny opravný prostriedok nemôže podať. Také zistenie pritom vylučuje vecný prieskum napadnutého rozhodnutia dovolacím súdom a je dôvodom odmietnutia dovolania podľa § 382 písm. b) Tr. por. Uvedené zistenie dovolacieho súdu vyplýva z nasledujúcich skutočností.

Z vyššie citovaného ustanovenia § 334 ods. 4 Tr. por. vyplýva, že dovolanie možno podať aj proti rozsudku súdu, ktorým bola schválená dohoda o vine a treste, pričom však v tomto ustanovení nie je špecifikovaný subjekt, ktorému toto právo prislúcha. Taký subjekt, oprávnenú osobu podľa § 369 Tr. por. na podanie dovolania u rozsudku, ktorým bola schválená dohoda o vine a treste, je nevyhnutné odvodiť z ďalších ustanovení Trestného poriadku.

Z vyššie citovaných ustanovení § 369 ods. 2 Tr. por. a § 372 ods. 1 prvá veta Tr. por. vyplýva, že obvinený môže napadnúť dovolaním iba rozhodnutie druhostupňového súdu, ktorým bolo právoplatne vo veci rozhodnuté, resp. podmienkou prípustnosti podania dovolania obvineným je, že vydaniu rozhodnutia predchádzalo dvojínštančné konanie, čo prejednávana vec nie je, keďže obvinený nepodal odvolanie (resp. v prípade schválenia dohody o vine a treste rozsudkom odvolanie podľa zákona podať ani nemohol). Z uvedeného potom logicky vyplýva, že v takom prípade je subjektom oprávneným na podanie dovolania iba minister spravodlivosti podľa vyššie citovaného ustanovenia § 369 ods. 1 Tr. por. Ustanovenia § 369 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a § 372 ods. 1 prvá veta Tr. por. neoddeliteľne nadväzujú na § 334 ods. 4 Tr. por., pričom zrozumiteľne a jednoznačne vymedzujú subjekty oprávnené podať dovolanie a okruh rozhodnutí, ktoré môžu dovolaním napadnúť. Teda proti rozsudku, ktorým súd schválil dohodu o vine a treste, ktorý nadobúda právoplatnosť vyhlásením, môže podať dovolanie iba minister spravodlivosti z dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. alebo § 371 ods. 2 druhá veta Tr. por. (primerane R 58/2008 a R 12/2017).

Z uvedeného vyplýva, že obvinený v prejednávanej veci nie je oprávnenou osobou na podanie dovolania, a teda dovolací súd jeho dovolanie podľa § 382 písm. b) Tr. por. odmietol bez vecného preskúmania veci (v dovolaní vytýkaných pochybení).

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.